

COMMUNICATIE TOOLKIT AANPAK CORONA VIRUS
VERSIE 07/05/2020

ALGEMENE WOORDVOERINGSLIJN

- De aanpak om corona in Nederland onder controle te krijgen heeft de afgelopen maanden goed gewerkt
- Het risico is zeker nog niet weg, maar als we ons samen aan de maatregelen houden, kunnen we stapsgewijs meer ruimte krijgen
- We hebben veel bereikt met elkaar; we zien goede cijfers, de situatie in de ziekenhuizen is beheersbaar en we beschermen onze ouderen en mensen met een kwetsbare gezondheid
- Daarom kunnen we elkaar in Nederland nu iets meer ruimte geven, zo snel als het kan, maar niet sneller dan verantwoord
- De basisscholen, kinderopvang, speciaal onderwijs, buitenschoolse opvang en bibliotheken gaan weer open
- De kappers, schoonheidsspecialisten, opticiens kunnen weer aan de slag
- Er mag weer in groepen buiten gesport worden, op 1,5 m afstand
- En het kabinet kijkt ook verder; in juni start het voortgezet onderwijs weer, terrassen, cafés, restaurants, musea, concertzalen en bioscopen mogen onder voorwaarden weer open
- Maar met deze versoepeling, is de naleving van de basisregels is dan nu ook belangrijker dan ooit;
 - o Houd 1,5 meter afstand
 - o Was vaak uw handen
 - o Werk zoveel mogelijk thuis
 - o Vermijd drukte en geef elkaar de ruimte
 - o Heb je verkoudheidsklachten? Blijf thuis en ziek uit
 - o Ben je ook benauwd of heb je koorts, dan blijven ook alle huisgenoten thuis
- We kunnen hierop niet verslappen, en moeten dit echt volhouden
- Het onder controle krijgen van corona begint en eindigt met het gedrag van ons allemaal
- De ruimte die we nu krijgen, hebben we met elkaar verdiend,
- We kunnen er alleen met elkaar voor zorgen dat we die ruimte niet hoeven in te leveren

QenA's

ALGEMEEN

Hoe weegt het kabinet handhaven of herzien intelligente lockdown?

- Het kabinet hanteert drie ankerpunten:
 1. De druk op de zorg – ook de reguliere zorg,
 2. De organisatie van het bron- en contactonderzoek van mensen die besmet raken
 3. Bescherming van ouderen en mensen met een zwakke gezondheid.

Waarom schalen andere landen al wel af?

(10)(2a)

- Er zijn ook landen die de door hun getroffen maatregelen handhaven.
- De effecten hiervan houden we scherp in de gaten.
- Maar het is wel zo dat de epidemiologische situatie en de maatregelen verschillen per land. De situatie in andere landen is dus niet een-op-een te vergelijken.
- In Nederland volgen we onze eigen koers – op basis van de adviezen van onze deskundigen. Dat hebben we gedaan bij de opschaling, en dat doen we ook bij de afschaling.

Waarom kan er nu opeens meer?

- We hebben de afgelopen tijd veel bereikt met elkaar. Door de maatregelen te respecteren en de hygiënevoorschriften in acht te nemen.
- We zien dat als gevolg daarvan de cijfers zich gunstig hebben ontwikkeld. De uitbraakfase van het virus ligt daarmee achter ons.
- Dat betekent dat we nu de volgende stappen kunnen zetten, zij het met grote voorzichtigheid. De cijfers zijn leidend. Want het begint en eindigt met het gedrag van ons allemaal.

Gaan we niet te snel?

- Het kabinet schetst een perspectief geschetst voor de komende periode.
- Wel met daarbij de heldere randvoorwaarde dat we de ruimte voor versoepeling ook daadwerkelijk moeten hebben.
- Als mensen massaal de basisregels schenden, geen afstand houden, en de drukte onverantwoord toeneemt, dan is er geen ruimte.
- De komende periode moeten we nog steeds veel zelfbeheersing tonen
- Zodat de druk op de zorg niet weer extreem toeneemt.

Kunnen mensen nu wel of niet hun zomervakantie boeken? In Nederland of ook daarbuiten?

- Op die vraag is nu nog geen antwoord te geven
- Het kabinet hoopt per 1 juli de gemeenschappelijke wc's en douches op campings en vakantieparken weer te kunnen open
- Voor reizen naar het buitenland zijn er nog tal van onzekerheden waar de Nederlandse regering ook geen controle over heeft. De reisadviezen van BZ zijn hier leidend.
- Het wereldwijd reisadvies staat nu op oranje, dat betekent alleen noodzakelijke reizen. In algemene zin geldt nu dus: blijf in Nederland. Houd dus de reisadviezen in de gaten.

Gezondheidszorg

Hoe zit het nu met de mondkapjes?

- Er is geen breed gedragen wetenschappelijk bewijs dat het dragen van een niet-medisch mondkapje bescherming biedt tegen het oplopen of doorgeven van het virus. Toch stelt het OMT dat daar waar geen check kan plaatsvinden of iemand Corona verschijnselen heeft en er geen afstand kan worden gehouden een niet-medisch mondkapje toch zinvol als aanvullende maatregel.
- Het juiste gebruik van deze bescherming is zeer van belang. Vandaar de instructie die is voorzien over het beschikbaar krijgen van niet-medisch mondkapje en het bewaren en wassen van gebruikte niet-medisch mondkapje.

Beschermingsmiddelen in de zorg

- Alle zorgprofessionals moeten er op kunnen rekenen dat zij hun werk veilig kunnen doen. Het gaat dan om medische beschermingsmiddelen, waaronder medische mondkapjes. Het is essentieel dat deze medische mondkapjes gereserveerd blijven voor de zorg.
- Er zijn richtlijnen opgesteld voor wanneer welk medisch mondkapje gebruikt moet worden en wanneer niet (o.b.v. besmettingsrisico's, niet o.b.v. schaarste). Dat geldt voor professionals in het ziekenhuis tot en met mensen die zorg thuis verlenen.
- Ook zorgverleners die bij de zorg thuis risico's lopen en de zorg en ondersteuning niet kunnen uitstellen, hebben passende bescherming nodig. In de richtlijnen is meer ruimte gemaakt voor een professionele afweging in specifieke situaties. Daarvoor moet de medewerker voortaan kunnen beschikken over een 'reservepakketje' aan medische beschermingsmiddelen.

Stand van zaken vaccins

- Er zijn wereldwijd vele initiatieven om vaccins te ontwikkelen. De WHO telde er zo'n 80.
- Ongeveer 7 bedrijven zijn inmiddels zo ver dat ze begonnen zijn met het toedienen van een vaccin op proefpersonen.
- Eén ontwikkelaar heeft al aangegeven dat een kandidaatvaccin in september mogelijk in productie kan worden genomen (Oxford University, i.s.m. verschillende bedrijven). Dan moet er overigens nog geproduceerd worden.
- De onzekerheid over de werkzaamheid van een vaccin is groot. Veel initiatieven sneuvelen (vanwege veiligheid of werkzaamheid) in de ontwikkelfase.
- De verwachting is dat het nog 12 – 18 maanden kan duren voordat we een goed vaccin hebben.

Hoe zorgen we ervoor dat Nederland vaccins krijgt als ze beschikbaar zijn?

- Wanneer we weten welke vaccins veilig en effectief zijn en geproduceerd kunnen worden, zullen we ook in internationaal verband de daadwerkelijke distributie bespreken.
- Het zal niet zo zijn dat vaccins onmiddellijk voor iedereen beschikbaar zijn.
- Kwetsbare mensen en bijvoorbeeld werkers in de zorg, zullen voorrang krijgen.
- De Gezondheidsraad zal advies geven over de te voeren immunisatiecampagne en mogelijk aan te brengen prioriteiten daarbinnen.

Wie kan er nou getest worden?

- Zorgpersoneel kon al getest worden.
- Sinds 30 april zijn de jeugdtrainers toegevoegd als doelgroep.
- Vanaf 6 mei kunnen medewerkers in de kinderopvang en het onderwijs getest worden.
- Vanaf 11 mei mensen werkzaam in contactberoepen, zoals kappers, schoonheidsspecialisten, rijinstructeurs.
- Vanaf 18 mei kunnen mantelzorgers, PGB-gefinancierde (in)formele zorgverleners en vrijwilligers in de palliatieve zorg getest worden. Ook medewerkers in de WMO-gefinancierde zorg en in de jeugdzorg kunnen getest worden.
- Ook vanaf 18 mei kunnen medewerkers in het OV getest worden, de politie, de marechaussee en andere handhavers.
- Let wel; uiteraard geldt bij deze groepen dat ze getest kunnen worden bij klachten. De GGD neemt de testen af.
- In juni kan iedereen met klachten getest worden, ik streef naar 1 juni. De GGD bereidt zich hier nu op voor.

Gaat dat wel lukken? Er zijn toch allemaal problemen?

- De afgelopen weken is met man en macht gewerkt aan de verdere verruiming van de testbeleid.
- Er zijn inmiddels meer dan 50 laboratoria gevalideerd, testmateriaal wordt onderling beter verdeeld en een nieuw ICT-systeem helpt de GGD om op grotere schaal te gaan testen.
- Ook worden er nieuwe machines en testmaterialen besteld.
- De GGD geeft aan dat ze het aantal van rond de 30.000 testen per dag aan kunnen.

Verpleeghuizen*Waarom versoepeling bezoekenregeling? Is dat wel verantwoord?*

- Het beperken van bezoek in de verpleeghuizen was nodig om de kwetsbare bewoners en zorgverleners te beschermen. En om verdere verspreiding van het virus te voorkomen.
- Op dit moment komen er bijna geen nieuwe locaties met een besmetting bij. De bezoekenregeling lijkt, in combinatie met andere maatregelen, effectief.
- Maar de bezoekenregeling heeft een grote impact op het leven van bewoners en hun naasten. Het gemis van contact met naasten is groot.
- Perspectief bieden aan bewoners en naasten is daarom van belang.
- Na overleg met zorgaanbieders, verpleeghuisartsen, organisaties van cliënten en naasten, wetenschappers en ethici passen we daarom de bezoekenregeling aan.
- Ook het OMT heeft aangegeven dit een weloverwogen aanpak te vinden.

Hoe gaat het in zijn werk?

- De aanpassing doen we heel voorzichtig, in drie fasen.
- De eerste fase start op 11 mei. Dan kunnen de eerste 25 locaties starten met een aangepaste bezoekenregeling. In iedere GGD-regio één locatie.
- De betreffende locatie dient vrij te zijn van besmettingen.
- Het bezoek bestaat uit één vaste bezoeker per bewoner. De bezoeker mag uiteraard zelf geen klachten hebben die duiden op COVID-19.
- Vanzelfsprekend geldt er een aantal belangrijke randvoorwaarden om het bezoek met zo min mogelijk risico te laten plaatsvinden.
- Het kabinet besluit in de week voor 25 mei over de start van de tweede fase.
- Mocht de bezoekenregeling in de praktijk goed werken dan is het de bedoeling dat per 25 mei bij meer verpleeghuislocaties beperkt bezoek kan plaatsvinden.
- Om ten slotte bezoek in alle verpleeghuizen in Nederland weer mogelijk te maken.

Wat als een minister ziek wordt?

- Elke minister kan vanwege ziekte tijdelijk uitgeschakeld zijn.
- In dat geval kan een minister tijdelijk worden vervangen wegens tijdelijke afwezigheid.
- Dat gebeurt dan op basis van de vervangingsregeling.

Wordt u getest als u klachten krijgt?

- Als een lid van de regering corona-gerelateerde klachten vertoont geldt hetzelfde regime als voor zorgpersoneel
- Dan kan hij of zij getest worden op corona, e.e.a. in overleg met de GGD.
- Doel is dat men niet onnodig niet inzetbaar is.

Onderwijs en kinderopvang en sport

Algemeen

- Vanaf 11 mei gaat het primair onderwijs weer van start. Dat gebeurt met een halve bezetting. Hoe dat precies gaat, wordt de komende weken verder uitgewerkt.
- Daarna wordt het onderwijs in fases verder uitgebouwd, tenzij er indicaties zijn dat dit niet kan. Het RIVM monitort dat.
- Vanaf 1 juni zal ook het voortgezet onderwijs weer van start gaan, ook onder het voorbehoud dat er geen nadere indicaties zijn.

Waarom gaan de scholen al wel open terwijl eerder is gezegd dat dit besluit mede zou worden gebaseerd op de resultaten van het RIVM-onderzoek?

- We krijgen als kabinet steeds advies van een team van deskundigen, zoals medisch specialisten en virologen.
- Dat advies is gebaseerd op voldoende gegevens uit onderzoeken, zowel nationaal als internationaal. Ook de eerste resultaten van het van oorsprong Brabantse onderzoek zijn hierbij betrokken.
- Dit advies is voor ons bepalend. De deskundigen zeggen dat de gezondheidsrisico's voor kinderen beperkt zijn en ze het virus minder vaak overdragen dan volwassenen.
- Het is volgens de deskundigen dus verantwoord om de scholen stap voor stap op te starten. Daar mogen we op vertrouwen.

Kunt u oudere leraren garanderen dat het voor hen veilig is?

- Geen enkele stap is zonder risico. Daarom gaan we heel behoedzaam op weg en kijken we steeds goed welke effecten er zijn.
- Volgens het RIVM behoort je tot de risicogroep als je boven de 70 bent. De gemiddelde leeftijd van leraren in het basisonderwijs is 43 jaar.
- Daarnaast blijft het advies: val je in een risicogroep volgens het RIVM? Dan blijf je thuis.

Kunnen alle werknemers in het onderwijs/kinderopvang een test krijgen als zij dat willen?

- Nee, dat geldt voor mensen die direct contact hebben met de kinderen. Bij klachten en na overleg met de arts.
- Deze regeling is in lijn met de regeling voor het zorgpersoneel. Daar geldt dat alleen personeel dat in contact komt met patiënten wordt getest. En in dit geval dus degenen die in direct contact komen met de kinderen.

Verschiel opening primair onderwijs en kinderopvang (schept 'onduidelijkheid')

- Het OMT schat in dat het risico voor de volksgezondheid, dat gepaard gaat met het na de meivakantie openen van de kinderopvang en het primair onderwijs, beheersbaar is.
- Basisscholen en BSO gaan gedeeltelijk open, omdat stap voor stap bekeken wordt of verdere openstelling mogelijk is op basis van onderzoek van RIVM.

Sport**Algemeen**

- Vanaf 11 mei mogen volwassenen van 19 jaar en ouder weer georganiseerd sporten op de sportclub en in de openbare ruimte waarbij de 1,5 meter in acht genomen dient te worden.
- Het gaat alleen om trainingen in de buitenlucht. Binnen sporten is niet toegestaan, en wedstrijden, toernooien en evenementen mogen tot in ieder geval 1 september niet plaatsvinden. Tevens blijven kantines en kleedruimtes gesloten.
- Binnen en buitenzwembaden gaan wel open evenals de bijbehorende kleedruimtes. Bezoekers van zwembaden dienen 1,5 meter in acht te nemen.

Jeugd

- Sinds vorige week mag de jeugd tot en met 18 jaar weer buiten in teamverband sporten
- Voor de kinderen tot en met 12 jaar hoeft daarbij geen 1,5 meter afstand in acht te worden genomen, voor de doelgroep 13 tot en met 18 jaar moet dat wel
- Daarnaast gelden in alle gevallen de algemene hygiëne regels van het RIVM
- Jeugdtrainers kunnen zich bij klachten laten testen op corona
- Zo verwachten we het aantal besmettingen binnen de sport tot een minimum te beperken

Volwassenen

- Vanaf 11 mei mogen ook volwassenen hun georganiseerde sporttrainingen op de club en in de openbare ruimte weer hervatten
- Ook hierbij gelden de algemene hygiëne regels van het RIVM
- En moet de 1,5 meter afstand onderling in acht worden genomen
- Er mag ook door deze groep alleen in de buitenlucht getraind worden.

Wedstrijden/competities

- Wedstrijden, competities, toernooien en evenementen zijn tot in ieder geval 1 september niet toegestaan
- Dat brengt teveel mensen bijeen wat de kans op de verspreiding van het virus te groot maakt
- Ook blijven daarom kleedruimtes en kantines voorlopig nog gesloten

Zwembaden

- Uitzondering hierop vormen de binnen- en buitenzwembaden.
- Zij mogen hun deuren voor alle leeftijdsgroepen per 11 mei openen
- In het geval van de zwembaden mogen ook de kleedruimtes open
- Bezoekers dienen wel 1,5 meter afstand in acht te nemen.

Economie

Komt er een aanvullend pakket maatregelen voor sectoren die geen uitzicht hebben op heropening?

- Bij de presentatie van het noodpakket is al gezegd: dit pakket staat nooit stil. Het kabinet houdt de situatie in de gaten, neemt signalen serieus en doet wat nodig is.
- De afgelopen weken is dat al een aantal keer gedaan met aanvullende regelingen.
- Tegelijkertijd kunnen de financiële regelingen niet alle economische pijn wegnemen bij ondernemers en huishoudens, al doen we ons best om de schade te beperken.

Redden sportscholen en sauna's het wel tot september?

- Het huidige steunpakket is daartoe waarschijnlijk onvoldoende.
- Met een mogelijk tweede steunpakket kan de schade die sportscholen nu lijden beperkt worden.
- Op 12 mei is een overleg met de fitnessbranche gepland.
- De minister voor Sport houdt vinger aan de pols.

Waarom mogen fitnesscentra niet open als zij de 1.5 meter afstand kunnen aanhouden?

- Binnensport vormt een risico voor verspreiding van het virus door overdracht van druppels.
- In de buitenlucht kan het virus sneller de lucht in en is het risico op verspreiding minder groot.

Welke bedrijven en instellingen mogen hun deuren weer openen per 1 juni 2020?

- Naar verwachting mogen per 1 juni 2020 de volgende bedrijven en instellingen open:
 - o Terrassen (zitplaatsen);
 - o Bioscoopzalen tot een maximum van 30 personen en geplaatst;
 - o Restaurants en cafés tot een maximum van 30 personen en geplaatst;
 - o Culturele instellingen tot een maximum van 30 personen;
 - o Voortgezet onderwijs (gedeeltelijk);
- Medio juni bekijken we of en wanneer een verhoging van het maximaal aantal bezoekers mogelijk is. Dit is onder meer afhankelijk van de cijfers van het RIVM en het advies van deskundigen.

Waarom geldt een maximaal aantal klanten/bezoekers voor horeca, culturele instellingen en bioscoopzalen?

- Dit is nodig omdat we ook rekening moeten houden met de drukte op straat en in het openbaar vervoer wanneer deze sectoren weer opengaan.
- Medio juni bekijken we of en wanneer een verhoging van het maximaal aantal bezoekers mogelijk is. Dit is onder meer afhankelijk van de cijfers van het RIVM en het advies van deskundigen.

Moet een kapper, schoonheidsspecialiste of ander contactberoep verplicht een niet-medisch mondkapje dragen?

- Er is geen verplichting tot het dragen van een niet-medisch mondkapje voor contactberoepen.
- Een ondernemer kan personeel wel vragen niet-medisch mondkapje te dragen.

- Op de werkplek dienen de hygiënemaatregelen en het protocol voor de branche nageleefd te worden.

Komt er een aanvullend pakket voor de horeca?

- Het kabinet neemt de zorgen van horecaondernemers zeer serieus en onderhoudt doorlopend contact met Koninklijke Horeca Nederland.
- Vandaag kunnen we de horeca weer nieuw perspectief bieden door duidelijkheid te geven wanneer horecazaken met inachtneming van de regels weer open kunnen gaan.
- We hebben eerder gezegd: het noodpakket staat nooit stil.

Hoe denkt het kabinet te voorkomen dat er grote drukte ontstaat, bij bijvoorbeeld kappers die nu weer open mogen?

- De richtlijnen van het RIVM moeten ten alle tijden opgevolgd worden. Ondernemers richten hun bedrijf daarop in.
- Er moet gewerkt worden met reserveringen om te voorkomen dat er teveel mensen tegelijkertijd komen.
- We moeten ons allemaal aanpassen aan deze situatie, dat betekent onder meer dat we soms iets meer geduld moeten hebben.

Kan de overheid wel handhaven dat de RIVM-richtlijnen in al die bedrijven die weer opengaan in acht worden genomen?

- Het is in het belang van de ondernemer, de medewerkers en klanten dat de RIVM-richtlijnen opgevolgd worden. Waar dit niet lukt kan de gemeente handhaven en eventueel een bedrijf sluiten.

Kan een ondernemer nog aanspraak maken op financiële regelingen als zijn onderneming (gedeeltelijk) weer van start gaat?

- Het open of dicht zijn speelt geen rol bij het aanspraak maken op een financiële regeling. Als voldaan wordt aan de voorwaarden van de specifieke regeling, dan kan er gebruik van gemaakt worden.

KLM: extra eisen voor staatssteun?

- Het kabinet zal in ruil voor financiële steun voorwaarden aan KLM stellen.
- Wat het kabinet betreft betekent dit dat gedurende de periode van steunverlening KLM geen dividend uitkeert en geen bonussen toekent.
- Verder zal het kabinet daarnaast om een loonoffer van het personeel vragen, waarbij de sterkte schouders de zwaarste lasten dragen.
- KLM dient verder een bijdrage te leveren aan duurzaamheid en hinderbeperking, bijvoorbeeld door het aantal nachtvluchten terug te brengen.

Verkeer**Algemeen**

- Het terugschroeven van alle maatregelen levert onvermijdelijk meer verkeer op, en meer drukte in het openbaar vervoer
- Daarom gelden er algemene regels
 - Reis niet onnodig
 - Reis zoveel mogelijk buiten de spits en vermijd drukke plekken
 - Loop of fiets zoveel mogelijk
 - Het openbaar vervoer blijft alleen voor noodzakelijke reizen
- Het spreiden en uitsmeren van vervoersstromen is heel erg belangrijk
- Daarom blijft gelden dat mensen zoveel mogelijk thuis moeten werken
- En als dat niet kan; werkgevers verschillende werktijden moeten hanteren

Openbaar vervoer

- De capaciteit van het openbaar vervoer zal weer omhoog moeten om de spreiding van reizigers mogelijk te maken
- Die afspraken heeft het kabinet gemaakt met de Openbaar Vervoersbedrijven, vanaf 1 juni gaat de volledige dienstregeling weer in
- De treinen, bussen en trams worden zo ingericht dat alle zit- en staanplaatsen grofweg voor de helft beschikbaar zijn

Mondkapjes verplicht in OV

- Als de bussen, treinen en trams weer voller raken, zal het niet altijd haalbaar zijn om 1,5 meter afstand tot elkaar te houden
- Op de stations, perrons en bij haltes blijft dat de norm, maar in de treinen, bussen en trams is het niet realistisch
- Daarom wordt het per 1 juni verplicht een niet-medisch mondkapje te dragen in het OV
- Niet als alternatief voor afstand houden, maar omdat het soms niet meer mogelijk is

Hoe kom ik aan een mondkapje?

- Je moet zelf zorgen voor een niet-medisch mondkapje
- Je kan ze kopen of zelf maken
- Zowel voor het dragen als het zelf maken van mondkapjes komen instructies vanuit de overheid

Buitenland*Algemeen*

- Het dringende advies blijft om niet te vliegen als het niet absoluut noodzakelijk is.
- Vakanties zijn bijvoorbeeld niet noodzakelijk.
- Voor veel landen zijn inreisverboden ingesteld.
- Reizigers die vanuit hoog-risicogebieden naar Nederland vliegen moeten een gezondheidsverklaring hebben.
- Zonder zo'n verklaring mogen zij niet aan boord.
- Ook krijgen zij het dringende advies om twee weken in thuisquarantaine te gaan.
- Alle reizigers worden bij aankomst in Nederland over de gedragsregels geïnformeerd.

(10)(2a)

- Ook krijgen reizigers uit hoog-risicogebieden het dringende advies om twee weken in thuisquarantaine te gaan.
- De verboden gelden alleen voor het vervoer van passagiers, niet voor goederenvervoer.

Repatriëring

- De afgelopen weken zijn goede resultaten met de terugkeer van de reizigers die zich via de website www.bijzonderebijstandbuitenland hebben geregistreerd.
- De afgelopen twee weken was er gemiddeld 1 vlucht per dag met Nederlanders en EU-burgers.
- Tot nu toe zijn circa 2500 Nederlanders en meer dan 600 EU-burgers gerepatriëerd via BBB-vluchten.

(10)(2a)

- Daarnaast zijn veel mensen via reisorganisaties en in direct contact met luchtvaartmaatschappijen thuis gekomen. Volgens KLM en Transavia gaat het inmiddels om vele tienduizenden reizigers.
- Er komen nauwelijks meer nieuwe BBB registraties bij. Daarom is besloten om gisteren aan het einde van de dag de BBB-website te sluiten.
- Dat betekent niet dat het werk gedaan is. We gaan onverminderd door met organiseren van BBB-vluchten voor mensen die al geregistreerd zijn. Dat doen we samen met verzekeraars, reisorganisaties, alarmcentrales en Nederlandse luchtvaartmaatschappijen.

(10)(2a)

Maar waarom lukt het niet?

- We zetten ons met man en macht in om hen bij te staan.
- Dat doen we via onze ambassade in Rabat, het ministerie in Den Haag en ook minister Blok heeft met zijn collega Bourita gesproken.
- Bovendien is het onderwerp van gesprek in Europees verband.
- Op de uitkomst van deze gesprekken kan ik niet vooruitlopen.

Overzicht maatregelen aangekondigd d.d. 6 mei**Vanaf 11 mei geldt:****School**

- Scholen in het basisonderwijs, inclusief het speciaal (basis)onderwijs, de dag- en gastouderopvang openen op 11 mei.

Sport en spel

- Kinderen tot en met 12 jaar kunnen onder begeleiding buiten samen sporten, bewegen en activiteiten volgen.
- Jongeren van 13 tot en met 18 jaar mogen onder begeleiding buiten sporten met elkaar, maar dan met 1,5 meter afstand ertussen.
- Alle andere leeftijdsgroepen kunnen buiten sporten en bewegen. Op 1,5 meter afstand van elkaar (lesgeven kan, maar geen wedstrijden en niet douchen na afloop).

Contactberoepen

- Het uitoefenen van de meeste contactberoepen is weer mogelijk. Het gaat om rij-instructeurs, (para)medische beroepen (diëtist, masseur, ergotherapeut, tandprotheticus, enz.), medewerkers in uiterlijke verzorging (kapper, schoonheidsspecialist, pedicure, enz.) en alternatieve geneeswijzen (acupuncturist, homeopaat, enz.).
- Het werk wordt zoveel mogelijk op anderhalve meter afstand georganiseerd.
- Er wordt gewerkt op afspraak, waarbij de ondernemer/medewerker en de klant samen vooraf bespreken of het bezoek een risico oplevert.

Locaties met bezoekers

- Bibliotheken openen hun deuren weer voor publiek en nemen maatregelen zodat bezoekers 1,5 meter afstand tot elkaar kunnen houden.

Openbaar vervoer

- Gebruik alleen het openbaar vervoer als dat echt nodig is, vermijd de spits en geef elkaar de ruimte.
- In trein, bus en metro wordt u geadviseerd om niet-medische mondkapjes te dragen. Vanaf 1 juni is dit verplicht.

Verwachting per 1 juni

Als het virus onder controle blijft, is het de bedoeling dat het volgende wordt toegestaan:

- Voortgezet onderwijs (de manier waarop wordt nog verder uitgewerkt);
- Terrassen met zitplaatsen aan tafels waarbij 1,5 meter afstand tot elkaar kan worden gehouden;
- Bioscopen, restaurants en cafés, en culturele instellingen (zoals concertzalen en theaters), mogen open, onder voorwaarden:
 - een maximum van 30 personen en 1,5 meter afstand;
 - bezoekers moeten reserveren;
 - in een gesprek vooraf tussen ondernemer en klant wordt ingeschat of een bezoek risico's oplevert.
- Musea en monumenten mogen open als bezoekers kaartjes vooraf kopen, zodat er gestuurd kan worden op de 1,5 meter afstand.
- Per 1 juni is het verplicht in het openbaar vervoer niet-medische mondkapjes te dragen.
 - NB evt uitzondering voor kinderen onder 12 wordt nog uitgewerkt

Verwachting per 15 juni

Als het virus onder controle blijft, is het de bedoeling dat het volgende wordt toegestaan:

- Kan het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) weer examens afnemen en praktijkles geven.

Verwachting per 1 juli

Als het virus onder controle blijft, is het de bedoeling dat het volgende wordt toegestaan:

- de gemeenschappelijke wc's en douches op de campings en vakantieparken weer open.
- Aantal bezoekers uitbreiding naar 100 personen voor bioscopen, restaurants en cafés, culturele instellingen.
- Dit geldt dan ook voor georganiseerde samenkomsten, zoals kerkdiensten, bruiloften, repetities en uitvaarten.

Verwachting per 1 september

Als het virus onder controle blijft, is het de bedoeling dat het volgende wordt toegestaan:

- Fitnessclubs, sauna's en wellness centra, verenigingskantines, coffeeshops, casino's en sekswerkers open
- contactsporten en de binnensporten voor alle leeftijden toegestaan.
- Sportwedstrijden zonder publiek. Dit geldt ook voor het betaald voetbal.

Lange termijn

Op lange termijn gaat het vooral over massale evenementen met publiek en een landelijke uitstraling: festivals, betaald voetbal, grote concerten. Deze evenementen kunnen als vanouds plaatsvinden als er een vaccin beschikbaar is. Wanneer dat is, is helaas nog niet te zeggen.

Versoepeling hoger onderwijs wordt onderzocht